

A Fővárosi Ítéltábla dr. Gál Andrea ügyvéd (fél címe 1) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, dr. Strasser Tibor ügyvéd (fél címe 2) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen, személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2012. június 27. napján meghozott, 31.P.20.377/2011/16. számú ítélete ellen a felperes részéről 17. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

i t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 300.000 (Háromszázezer) forint + áfa fellebbezési költséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 1.360.000 (Egymillió-háromszázhatvanezer) forint fellebbezési illetéket.

Kötelezi az alperest, hogy a Magyar Államnak külön felhívásra fizessen meg 24.000 (Huszonnégyezer) forint csatlakozó fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a jóhírnevét, becsületét és emberi méltóságát.

Kérte az alperes elégtételadásra kötelezését a keresetlevelében meghatározott nyilatkozatnak a ... és ...ban való nyilvánosságra hozatalával.

Kérte az alperes kötelezését 17.000.000 forint és ennek 2010. szeptember 16. napjától a kifizetésig járó kamatainak megfizetésére, nem vagyoni kártérítésként.

Előadta, hogy az alperes azzal sértette a személyiségi jogait, hogy a ... útján, illetőleg a ...ban elhangzott nyilatkozatában valótlanul azt állította, hogy a ...nél egy 17.000.000 forintot megközelítő szerződést talált, mely a ... igazgatójához köthető, és ezzel azt a hamis látszatot is keltette, hogy valamilyen korrupciós bűncselekményt követett el a munkakörének ellátásával összefüggésben. Az alperesi állítás valótlan tény tartalmazott, mely alkalmas a felperessel szembeni negatív értékítélet kialakítására. Kifejtette, hogy az a szerződés, amelyre az alperes hivatkozott, egy szerződéstervezetnek minősül, melyet az ... illetékesei ellenjegyeztek, és ezzel összefüggésben az is valótlan, hogy az hozzá lenne köthető.

Az alperes a felperes keresetének elutasítását indítványozta arra hivatkozással, hogy a felperesi előadással szemben a szerződés ténylegesen a felpereshez köthető, másrészt a nyilatkozatának tartalmával és kifejezőmódjával nem lépte túl a véleménynyilvánítás megengedett határait.

Az alperes viszontkeresetében annak megállapítását kérte, hogy a felperes megsértette a jóhírnevét.

Kérte továbbá, hogy a bíróság kötelezze a felperest elégtétel adására azban való nyilatkozat közzétételével.

Mindezekon túlmenően kérte a felperes 500.000 forint és ennek 2010. szeptember 1. napjától a kifizetésig járó törvényes kamatainak megfizetésére kötelezését nem vagyoni kártérítés címén.

Előadta, hogy a felperes azzal sértette meg a személyiségi jogát, hogy olyan valótlan tartalmú nyilatkozatot tett, mely szerint a felperesi ...igazgatói időszak alatt minden évben szerződést kapott tőle és játszott a ... című ...jét, valamint ezzel összefüggésben pedig a próbavezetői pénzét mindig megkapta. Szintén valótlan és sértő számára az, hogy annak ellenére, hogy Magyarországon lakása van, szállodai költséget kért és kocsija garázsköltségének fedezését is kívánta.

Álláspontja szerint a felperesi közlések azért minősülnek valótlanoknak, mert nem minden évben játszották a ..., az időközben lekerült a repertoárról, majd mint legjobban eladható darab, mégis visszakerült a műsorba. Hivatkozott arra, hogy 2005., 2006. és 2007-es szezonban a fenti darabot ingyen próbálta. A lakás és a garázs költségeinek viselésével kapcsolatosan előadta, hogy egyetlen alkalommal, 2009 nyarán, mintigazgatót - más hasonló beosztású személyekkel együtt - meghívták Magyarországra, és mivel ... lakása felújítás alatt állt, kérte egy éjszakára szállodai szoba és garázshasználat biztosítását. A felperes azon közlését is jogsértőnek minősítette, mely szerint az ... mint miniszteri biztost önhatalmúlag, önjelöltként tette oda önmagát.

A felperes a viszontkereset elutasítását kérte.

Előadta, hogy az alperes által sérelmezett közlések kivétel nélkül valós tartalmúak, ezért az alperes viszontkeresete nem lehet alapos.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét és az alperes viszontkeresetét egyaránt elutasította.

Kötelezte a felperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak 900.000 forint kereseti illetéket, míg az alperest, hogy szintén külön felhívásra fizessen meg az államnak 30.000 forint viszontkereseti illetéket.

Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 540.000 forint perköltséget.

Az elsőfokú bíróság ítéletében ismertette a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 78. § (1), (2) bekezdéseit, 84. § (1) bekezdésének a)-e) pontjait, 339. § (1) bekezdését, az Alkotmány 54. § (1) bekezdését, 59. § (1) bekezdését, 61. § (1), (2) bekezdéseit, a Legfelsőbb Bíróság PK 12. és 14. számú állásfoglalásait, az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI. 24.) AB határozatát.

Az elsőfokú bíróság a korrupciógyanús tanácsadói szerződésekkel kapcsolatosan kifejtette, hogy ..., valamint a ...-féle szerződések ténylegesen léteznek, és azok tartalmuk szerint tanácsadói szerződésnek minősülnek. Ezek kétoldalú aláírása nem történt meg, de a szerződésekben foglalt összeg nagyságrendje megfelelt az alperes által közöltnek. Az ... igazgatójának tanúvallomása alapján arra következtetett, hogy a felperes szóbeli felmentésére vonatkozó nyilatkozat indokként nem a szerződések tényére vonatkozott, de a vallomás azt is alátámasztotta, hogy az alperes valóban fellelte a kifogásolt szerződéseket. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy a szerződések nem köthetőek hozzá, mivel az ...-féle szerződést aláírta, másrészt a ...-féle szerződést kezdeményezőként is ellenjegyezte. Szintén alaptalan volt az a felperesi hivatkozás, hogy ezek a megállapodások csak tervezetek voltak. Az ...-féle szerződésről kizárólag a megbízott aláírása

hiányzott. Az átlagolvasó értelmezése szerint nincs döntő jelentősége annak, hogy a szerződés ténylegesen teljesedésbe ment-e, vagy csak a megbízott aláírására vár, a felperesnek tudnia kellett volna a szerződések indokolatlanságáról, mégis azt kezdeményezte, illetőleg jóváhagyta. Az a kitétel, hogy a szerződések korrupciógyanúsak, a vélemény kategóriájába tartozik. Az elsőfokú bíróság ezt a minősítést nem ítélte a logika alapvető szabályaival ellentétesnek. Rámutatott, hogy a vélemény függetlenül annak helyességétől vagy helytelenségétől, a véleménynyilvánítás szabadságának védelme alatt áll. Az alperesi közlés nem arra vonatkozott, hogy a szerződések ténylegesen korrupciós szerződések, csak ennek gyanúját említette az alperes. Azt, hogy a szerződés esetleg tervezetnek minősül, csak lényegtelen pontatlanságnak minősítette a felperes megítélésének szempontjából. Mivel ez a közlés a véleménynyilvánítás körébe tartozott, nem állapította meg a munkaköri visszaélés során elkövetett korrupciós bűncselekmények hamis látszatkeltségét sem. Mindezek alapján a felperesi igényt teljes egészében elutasította.

Az elsőfokú bíróság az alperesi viszontkeresettel összefüggésben elsősorban arra mutatott rá, hogy az alperes által koreografált játszásával összefüggő felperesi nyilatkozat még valótlanosága esetén sem lehet sértő az alperesre nézve, mert jóhírnév sértés megállapítására nem alkalmas. Az a körülmény, hogy egy évben nem játszották a ...et, az alperes megítélése szempontjából közömbös pontatlanság.

A próbavezetői pénz tekintetében szintén úgy foglalt állást, hogy a közlés valótlan tartalma esetén sem sértő az alperesre, ezért a jogsértés megállapítására nem ad alapot. Tényként azt rögzítette, hogy az alperes kapott próbavezetői díjazást, de nem minden évben, ugyanakkor jogdíjat is kapott a darab játszásáért. Ez a pontatlanság szintén olyan, amely nem indokolja a jogsértés megállapítását.

Az a körülmény, hogy a fenti közlésekkel kapcsolatban a felperes az együtt dolgozásra való képesség indokaiként valós körülményekre hivatkozott-e, a jóhírnév megsértésének megállapítására szintén nem szolgáltatott alapot. Tényként megállapíthatónak minősítette azt, hogy az alperes esetében egyszer történt olyan, hogy szállodát és garázst kért, holott ...en volt lakása. Ennek okaként nem volt megállapítható az alperes lakásának felújítása, és az sem nyert bizonyítást, hogy a felperes erről a körülményről tudomással bírt, de azt szándékosan elhallgatta a nyilatkozat tételkor. Lehetett az alperesnek az a feltevése, hogy a hasonló vendégekhez képest jár a részére ilyen szolgáltatás. Mivel ez a szolgáltatás közpénzt érintett, a felperesi kritikai megjegyzést az alperesnek is tőrníe kellett, és a jóhírnév megsértésére alappal nem hivatkozhatott. Megjegyezte, hogy a felperesi közlés olyat nem tartalmazott, hogy az alperes minden egyes alkalommal szállodát kért a ... látogatása alkalmával, és az ebben a körben meghallgatott tanúk értelmezései közömbösek, másrészt azok egymásnak is ellentmondóak voltak.

Az alperes önjelöltségével kapcsolatos felperesi nyilatkozatot az elsőfokú bíróság véleménynek minősítette, amely az alperes miniszteri biztosként való fellépése és a kinevezés aláírásának hiányából való következtetés. Nem ellenkezik a logika alapvető szabályaival, hogy miközben az alperes miniszteri biztosi kinevezését nem írták alá, a felperes kifejezésre juttatta a bizonytalanságát azzal kapcsolatban, hogy az alperes maga kívánt az ...ba visszatérni, vagy azt esetleg kifejezetten más kezdeményezte.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a viszontkeresetet sem találta alaposnak.

Az elsőfokú bíróság a perköltségről a Pp. 81. § alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes fellebbezést, míg az alperes csatlakozó fellebbezést nyújtott be.

A felperes fellebbezésében indítványozta az elsőfokú ítélet keresetet elutasító részének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak újabb tárgyalásra és újabb határozat hozatalára utasítását.

Előadta, hogy az elsőfokú bíróság olyan tényállást állapított meg, amely teljesen mellőzte a felperes által a kereset alapjául előadott, lényeges tényállításokat. Álláspontja szerint a határozat fellebbezéssel támadott része egyoldalúan az alperesi nyilatkozatokon alapult.

Téves volt az elsőfokú bíróság azon kiindulópontja, hogy a felperest közszereplőnek minősítette. Álláspontja szerint nem minősül politikai közszereplőnek, közfeladatot sem lát el, nem hivatalos személy, és nincs olyan jogszabály, amely egy költségvetési intézmény beosztott vezetőjét közszereplőnek minősítené. Az elsőfokú bíróság a felperes közszereplőnek minősítésével túllépte hatáskörét és jogkörét, mivel a felek ezzel kapcsolatosan nem terjesztettek elő kérelmet, ezért ez a kérdés nem vált a per tárgyává.

Továbbra is azon az állásponton volt, hogy az általa sérelmezett alperesi közlés határozott tényállítás, nem pedig véleménynyilvánítás. Az alperes meghamisította a tényeket, amikor a szerződéstervezeteket szerződésnek minősítette, majd ezeket hamis színben feltüntetve korrupció gyanújával vádolta.

Tekintettel arra, hogy formailag nem történt meg az alperes miniszteri biztossá való kinevezése, nyilatkozatai egy jogosulatlan magánszemély másik magánszeméllyel szembeni, jogellenes és hamis nyilatkozatainak minősülnek.

Az alperes csatlakozó fellebbezésében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a viszontkeresetének helyt adó döntés meghozatalát. Valótlannak tartotta azt az állítást, hogy a felperes minden évben játszott aot, mert az egyik évadban az nem volt műsoron, ezért ez valótlán és sértő közlés. Azokban az évadokban, amikor a koreográfiáját bemutatták, próbavezetői pénz soha nem került kifizetésre. Egyetlen ilyen alkalom volt, amikor a darabot az ... Színház helyett az ...ban kezdték játszani. A lakás és garázsigénnyel kapcsolatos felperesi közlés azt a képzetet kelthette, hogy a munkája során minden évadban ilyen igénnyel lépett fel, ilyen azonban csak egyetlen alkalommal, egy éjszaka erejéig történt. Annak nem lehet jelentősége, hogy a felperes tudta-e, miszerint a ... lakása ebben az időpontban nem volt lakható. A felperesnek semmiképpen sem kellett volna összemosnia ezt a közlését az ...i munkájával kapcsolatos nyilatkozattal. Ilyen körülmények között a felperesi állítás kifejezetten rossz színben tüntette fel. A felperes esetleg tudhatott az írásbeli kinevezés hiányosságáról, azt azonban nem hihette, hogy minden alap nélkül, önjelöltként kezdte meg a működését az ...ban. Ilyen körülmények között a felperes nem minősíthette önjelöltnek. A felperes szóhasználatja nyilvánvalóan sértő tartalmú, ezért a jogsértés megállapításának helye van. Külön kifogásolta az alperes, hogy a felperesi kereset alapján számítandó pertárgyérték - összevetve a viszontkereseti értékkel - közel harminchatszoros, ehhez képest az elsőfokú bíróság a pernyertesség-pervesztesség arányát csupán 10-90%-ban állapította meg. Álláspontja szerint esetében a pernyertesség 90%-nál mindenképpen magasabb.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében a felperesi keresettel kapcsolatos elsőfokú döntés helybenhagyását kérte.

Kifejtette, hogy helyesen minősítette az elsőfokú bíróság a peres feleket egyaránt közszereplőnek, és helyesen állapította meg azt is, hogy az alperesi közlés vélemény.

Fel sem merülhet a felperes személyével kapcsolatosan az, hogy ne minősülne közszereplőnek, tekintettel pályafutására, illetőleg a korábban betöltött pozíciójára. Mint közszereplő lényegesen magasabb tűréshatárral kell rendelkeznie. Nem tévedett az elsőfokú bíróság a közszereplővé minősítés módjában sem, mivel ehhez szükségtelen a felperes kereseti igénye.

Korrupcióról nem nyilatkozott, csak arra utalt, hogy elfogadhatatlan tartalmú szerződések születtek, amelyek korrupciógyanúsak, ez pedig a véleménynyilvánítás kategóriájába tartozik.

Álláspontja szerint, amikor okkal tarthatta magát miniszteri biztosnak, úgy járt el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható. Ezért különösebb jelentősége nincs annak, hogy a ... felettes zerve miként járt el a miniszteri biztos kinevezés során, mivel semmilyen hivatalos nyilatkozatot nem tett miniszteri biztosként.

Felhívta a figyelmet arra, hogy a felperes az elsőfokú eljárás során a szerződésekkel kapcsolatosan általa felvetetteket még cáfolni sem kísérelte meg.

A fellebbezés és a csatlakozó fellebbezés nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróság állásfoglalásával, ezért határozatát a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta.

A másodfokú bíróság az ügy megítélésével kapcsolatosan két fontos körülményt kíván kiemelni. Egyrészről helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy mind a felperes, mind az alperes közszereplőnek minősülnek. E tekintetben nincs szükség külön kereseti kérelemre, ezt a körülményt a bíróságnak hivatalból kell észlelnie és figyelembe vennie. A peres felek elismert művészeti tevékenységük és szakmai irányító feladataik elvégzése miatt olyan személyiségek, akik munkájukkal a közízlést formálják, a kulturális életet alakítják. Ilyen körülmények között pedig a társadalom jelentősebb számú tagjára olyan befolyásuk van, melyre tekintettel mindenképpen közszereplőnek minősülnek.

Másrészről a sérelmezett nyilatkozatok, illetőleg az egyéb perbeli adatok alapján egyértelműen arra lehetett következtetni, hogy a felperes és az alperes huzamosabb ideje fenntartással kezelik egymás személyét és ténykedését, ezért rossz viszonyban állnak egymással.

E két körülmény alapján azt a következtetést lehetett levonni, hogy az amúgy is nagyobb türekszőbbsel rendelkező közszereplők egymást érintő, kölcsönösen sarkos nyilatkozatait kellett megítélni a per során.

A felperes a perben az általa is aláírt, illetőleg ellenjegyzett szerződések tartalmát illetően nem tért ki azokra a kifogásokra, melyeket az alperes a szerződésekkel kapcsolatosan előadott, kizárólag formai észrevételt tett. A csatolt okiratok és a tanúvallomások alapján megállapítható volt, hogy a felperes mint ...igazgató a ...-társulat működésével kapcsolatos szerződésekre közvetlen ráhatással bírt.

Egyes megállapodásokat korrupciógyanúsak minősíteni, a szerződésekkel kapcsolatos vélekedés, ezért helyesen minősítette az elsőfokú bíróság az alperes sérelmezett közlését véleménynyilvánításnak, mellyel kapcsolatosan jogsértés megállapításának nem volt helye. Az alperesi kifejezésmód sem volt olyan, amely kifejezetten bántó vagy megalázó lett volna, melyre tekintettel a véleménynyilvánítás jogsértő jelleget ölthetett.

Az alperes viszontkeresetében érvényesített igénnyel kapcsolatosan elsősorban arra mutat rá a másodfokú bíróság, hogy a jóhírnév megsértésének tipikus tényállásának törvényi meghatározása szerint (Ptk. 78. § (2) bekezdés), a kifogásolt közlés akkor jogsértő, ha valótlan tartalmú és egyben sértő is. A ... című ... műsoron tartása, és a próbavezetői pénz kifizetése olyan nyilatkozatok, amelyek való vagy valótlan tartalmuktól függetlenül az alperes személyére nézve sértő jelentést egyáltalában nem hordoznak, ezért ezekkel kapcsolatosan jogsértés megállapítására nem kerülhetett sor.

A lakhatással kapcsolatos költségek viselése tekintetében arra kellett figyelemmel lenni, hogy ez a felperesi kitétel azzal összefüggésben hangzott el, hogy a felek tudnak-e együtt dolgozni, másrészt a felperes az azonnali hatályú felmentésével kapcsolatosan is nyilatkozott. A lakhatás kérdése ilyen körülmények között egy mellékes megjegyzés volt a felperes részéről, amelynek volt valóságalapja, és a felperes sem vitatta, hogy ez egy egyszeri alkalomnak minősült. A felperes közlése nem arra vonatkozott, hogy az alperes

jogosulatlanul huzamosabb ideig, vagy több alkalommal kapott volna ilyen hozzájárulást, a nyilatkozatával az együttműködés lehetőségét és jóindulatát kívánta példázni. Ilyen körülmények között nem lehetett a felperesi nyilatkozatnak valótlán és sértő tartalmat tulajdonítani. A felperesnek az a közlése, mely szerint az alperes magát miniszteri biztосként, önjelöltként odatette az ...ba, teljes egészében nem volt minden alapot nélkülöző. A felperes nyilatkozatának megjelenésekor lényegi körülmény volt az, hogy az alperes írásbeli felhatalmazást, illetőleg kinevezést nem kapott, illet felmutatni nem tudott, és kinevezésére a későbbiekben sem került sor. A felperes tehát minősíthette az alperes vele szembeni fellépését olyannak, mint ami nem egy hivatalos eljárás része, hanem az alperes saját elhatározásból tett intézkedése. Ebből a szempontból közömbös az, hogy a felperes milyen előzetes ismeretekkel, illetőleg milyen, az ... főigazgatójától származó információval rendelkezett, mivel az alperesi szándékolt intézkedés a tevékenységét meghatározó jellegű volt, ezért okkal várhatta el az intézkedés tényleges alapját megteremtő írásbeli kinevezés tényét. Helyesen minősítette az elsőfokú bíróság a felperes ezen közlését olyan véleménynek, melynek kifejezőmódja sem indokolta a jogsértés megállapítását.

A fentiekre tekintettel az alperes viszontkeresete sem volt alapos, és azt az elsőfokú bíróság helytállóan utasította el teljes egészében.

Az elsőfokú bíróság megfelelően döntött a perköltségről a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet alapján, mert nem állapított meg indokolatlanul alacsony perköltséget az alperes javára, figyelemmel a pertartamra, a tárgyalások számára és a jogi képviselői munkára.

A fellebbezés és a csatlakozó fellebbezés tekintetében mindkét peres fél pervesztesnek minősült a másodfokú eljárás során, azonban a felperes által támadott pertárgyérték lényegesen magasabb volt, ezért a másodfokú bíróság a felperest perköltség megfizetésére kötelezte az alperes javára, a Pp. 239. § utaló szabálya és a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint. A másodfokú perköltség az alperesi képviselő 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján megállapított ügyvédi munkadíja.

Kötelesek továbbá viselni a felek a le nem rótt fellebbezési és csatlakozó fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint.

Budapest, 2013. május 14.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

. Kisbán Tamás s.k.
előadó bíró

. Hercsik Zita s.k.
bíró

A kiadmány hitelél:
tisztviselő